Ч. 22 (13.261). Львів, середа 1. лютого 1933. Opłata pocztowa opłacono ryczałtem. Рік LIV.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ
Львів, Ринок ч. 10, ІІ. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло" Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:

Місячно	5·00 зол.
Чвертьрічно	15·00 „
Піврічно	30·00 „
Річно	60·00 „

ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долляр. Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр. Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей. Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Признаки національного проводу.

(Допис з Америки).

Ню Йорк, 12. січня 1933.

„Коли я почав мою студію, я дивився на Вудро Вільсона як на вуличника в оцій драмі, що перед нами розвивається" — пише Джордж Сильвестер Фірек у своїй книжці. „Найдивачніша приязнь в історії", що появилася недавно в Ню Йорку накладом Ливерайт Поблишерс. „Коли я далі почав закопуватися в звалища споминів і в написану історію, він постепенно почав набирати вигляду мученика й святого. Свого часу не було другої людини, яку я трактував би з більшим недовірям, як Едварда Манделля Гавса. Сьогодні він являється для мене оригінальним фільософом і талановитим державним мужом. Хоч його добрі заміри, як і заміри Вільсона, помогли цілому людству промостити шлях до пекла, то проте вони дали нам спромогу поглянути на Землю Обіцяну, де царить мир, і де нова санкція вирішує долю народів". Так кінчить згаданий автор вступне слово до своєї знаменито написаної праці.

„Найдивачніша приязнь в історії" є одною з тих цікавих історичних фільософічних праць, написаних уже по великій війні з цілю виказати, якими незвичайними дорогами ходить практична політика і як нераз перед непереможною силою обставин мусить уступити і найбільший великан, головно, як він припадково стоїть при кермі нації-держави.

Поза німецьке громадянство в Европі ледви чи хто інший знає імя Джорджа Сильвестра Фірека. Може не знає його навіть і теперішне німецьке покоління в Европі. Мало знає його й нове німецьке американське покоління. А всеж з вибухом світової війни це було найбільше зненавиджене імя серед американського проалянтського табору і безперечно найбільше поборюване британською пресовою та шпигунською службою, на чолі котрої в Америці стояв сер Вілям Вайземан. Фірек, це був особистий приятель німецького цісаря Вільгельма II., але як роджений американець, був рівночасно добрим американським громадянином. Чоловік богатий, видавав власним коштом знаменито редаґований тижневик „Фатерленд" по анґлійськи., а писаний з таким завзяттям, що його не міг у тім перевищити навіть „Берлінер Таґеблятт". Цілою силою своєї душі ненавидів Фірек президента Вільсона та його довірочного дорадника, полковника Едварда Гавса, бо вони, на його думку, нарочно втягнули Америку до війни по стороні алянтів, отже Франції й Великої Британії, щоби знищити Німеччину. І цей самий Фірек признається тепер до своєї величезної помилки і пише повище подане славословя для обох собою зненавиджених людей.

Великий чоловік отой Фірек — подумає неодин, коли застановиться над таким поступком. Справді великий. Але ще більша його вартість тим, що написав отсю книжку, в якій він доказує:

Що через шість і пів року в часі великої війни Злученими Державами правив властиво дуумвірат, тобто комітет двох, зложений з президента Америки Вудро Вільсона й почесного полковника зі стейту Тексас, Едварда Манделля Гавса; що ця особиста, а цілком безкорисна приязнь Гавса, довела до того, що в американській дипльоматичній службі панував у тому часі хаос, бо було два правління: урядове, при допомозі конгресу, і особисте, тобто Вільсона і Гавса; що це особисте правління було наскрізь ідеалістичне з метою осягнути якнайбільші користи для цілого людства; що Америка мала властиво виступити до війни по стороні Німеччини, але дуумвірат вважав, що з такого факту світ цілковито не зможе нічого зискати; що остаточно великі зусилля Америки, а Вільсона й Гавса зокрема, покінчилися невдачею тому, що Франція й Англія не зовсім згодилися приняти 14 точок Вільсона, які до речі кажучи, були властиво продуктом полк. Гавса; що після перемиря Вільсон так завзято боронив Німеччину, як передтим завзято її поборював, коли Клемансо робив усі заходи, щоби Німеччину розчетвертувати; що Вільсонові ледве вдалося переформувати „Завіт Ліґи Націй" і він мусів тим осягом вдоволитися, а решту полишив Божому Провидінню, почуваючи себе безсильним супроти тільки перепон, яких він перед тим не добачував і т. п.

Для нас одна дуже важна сторінка історії стає ясною з книжки Фірека. У 28. розділі, при обговорюванні славних 14 точок Вільсона, Фірек, на підставі особистої розмови з Гавсом, твердить, що Польщу створив на підставі засад, зясованих в 14 точках, ніхто інший, а саме полковник Гавс, а то на підставі обіцянки, зробленої ним Ґнатові Падеревському, якого представив полк. Гавсові один німець, спільний приятель обох цих мужів. Отже, каже Фірек, полк. Гавс є хресним батьком Польщі.

Хоч як цікавою є книжка Фірека про способи правління незвичайного в історії людства дуумвірату, то чи не цікавішою ще для пізнання характеристики способу володіння є також цілком свіжа книжка „Сумерк царів", написана великим князем російським Олександром, видана в Ню Йорку накладом Рей Лонґа й Ричарда Смита. Олександер був зятем царя Олександра III. отже шваґром Миколи II. Він тепер біля 60-літній чоловік, подорожує дуже багато по світі і справді знає дуже багато. Книжка написана з метою переконати світ, що „демократія дуже мало причинюється до людського поступу" і що незабаром прийде хвиля, коли до влади прийдуть назад королі, що тепер перебувають на відпустці.

„Сумерк царів" відзначається цілковитою, ба навіть брутальною щирістю, як це напр. виходить з наголовку в першій части: „Чи королі є людьми?" На це відповідає вел. князь Олександер, що „якраз тому вони є злими володарями, що вони звичайні люди, які не знають навіть своєї професії... Пересічний наслідник престола мусів щойно в практиці сам для себе відкривати, що володар не має права бути людяним або чесним. Володар, як хоче бути володарем не лише з імени, мусить бути безоглядним. Але понад усе мусить вміти орудувати своїми вкритими талантами. Кайзер був би ще досі володарем, якби не був таким щирим і якби не показував ціле богацтво своїх укритих талантів... Ніщо не є більше людським, як ненависть, а німецький цісар вперто оставав при своїх людських чувствах аж до кінця"....

„Зараз по ненависти любов позбавила богато володарів їхніх престолів. І то любов до своїх жінок, а не до любовниць. Ті останні жадають грошей, а жінки помагають валити престоли. Росія з 1894—1917 року пропала тому, що цар Микола II. був ідеальним мужом для своєї жінки."

Вел. кн. Олександер був довгі літа свідком, як цариця Марія, жінка царя Олександра III, одного з наймудріших російських володарів, через 23 роки безнастанно докучала свому чоловікові, щоби він пімстився на Німеччині за те, що Бісмарк у 1860 році забрав Данії кусник землі, а цариця була дочкою данського короля. І хоч як опирався цар цьому невмістному бажанню, то по 23-ох літах таки цариця осягнула своє і „Росія заключила з Францією договір у 1884 році, що був сентиментальним нонсенсом і став кривавим маревом у 1914 р."

Подібний яскравий приклад, як людяність володаря причинилася до втрати престола, подає вел. кн. Олександер на еспанськім королеві Альфонсові, який є героєм його книжки. Автор доказує, що Альфонс робив усе можливе, щоби ратувати Еспанію перед загладою, але власне тому, що був чоловіком і то дуже людяним, що приватно розмовляв з представниками соціялістичних орґанізацій і радився їх, які переводити реформи, він втратив прикмети володаря і вони стягнули його з престола.

Зате признає автор одну важну прикмету диктаторам, що походять з посеред „народу", а саме ту, що хоч їх програма зовсім не ліпша від програми монарха, то зате диктатор „є продуктом мас, знає їх світогляд і тому знає ліпше своє ремесло, як роджений монарх".

Але найцікавіша заввага автора та, що хоч німецький цісар був одним з найбільших німецьких патріотів, а Альфонс був і досі є дійсним добродієм всіх еспанців, то проте вони потратили свої престоли

Коли хто з наших земляків перечитає обі згадані праці, якось мимохіть насувається питання:

Якіж повинні бути прикмети українського проводу, щоби він міг успішно працювати для добра цілої нації?

А серед теперішніх відносин успіх проводу є тотожнім з успіхом української справи.

Д-р Семен Демидчук.

З партійного життя.

ЗАСІДАННЯ ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМІТЕТУ УНДО.

В суботу, дня 28. січня 1933 р. відбулося засідання Центрального комітету УНДО. Предметом нарад був реферат **Голови д-ра Дмитра Левицького** „Про політичне положення українського народу в Польщі і ситуація внутрі партії". Від цілої Президії видвигнув Голова також справу довіря. По 5-годинній дискусії ухвалено одноголосно (при двох, що стрималися від голосування) слідуючі резолюції:

1) Центральний Комітет ухвалює Президії УНДО довіря за її дотеперішню політичну діяльність.

2) Центральний Комітет стверджує, що з огляду на пливке політичне положення світу та незвичайно важке і складне політичне і господарське положення українського народу, виступає гостріше чим колинебудь потреба національної єдности, усуцільнення партійної орґанізації та скріплення авторитету виконавчої влади Проводу.

3) Центральний Комітет стверджує, що в останніх часах були прилюдні спроби нарушування внутрішньої партійної дисципліни і тому пригадує членам партії постанови організаційного статуту відносно партійної карности, звертає увагу, що критика членами партії заряджень партійних верховних установ є допустимою тільки на покликанім до цього терені партійних установ, закликає членів партії до абсолютного послуху, заповідає, що в будуччині буде найгостріше виступати проти всяких спроб нарушення внутрішньої партійної карности та взиває Президію, щоби пильно слідкувала за кожночасним її нарушенням.

З огляду на спізнену пору, відложено дальшу дискусію над політичним положенням і справу „Лугів" на слідуюче засідання Центрального Комітету, яке має відбутися в найкоротшому часі.

Львів, дня 30. січня 1933 р.

**Президія
Українського Національно-Демократичного Обєднання.**

Новочасні педагоги

АБО: ЯКИМИ ШЛЯХАМИ ЙДЕ „ПАНЬСТВОВЕ ВИХОВАНЄ“ УКРАЇНСЬКИХ ДІТЕЙ.

Міністрам освіти і внутрішніх справ та кураторові ЛШО під увагу.

Не вважаючи на настирливі заходи та навіть поїздки до Львова влада зліквідувала в Зарудю (тернопільський повіт) українську школу та місцевих дітей відіслала до школи в с. Обарінцях. Цю школу перемінено з початком шк. року 1932-33 на 4-клясову. Усіх дітей тут 171, з того гр. кат. 101, жидів 5, а решта 65 римо-католики. Зате всі три вчителі поляки і **ні один з них не знає української мови.** Вони поправляють у вищих клясах те, що в задачах написано цілком правильно. Нпр. ученик пише: „на зиму роблять люди загату“, учитель поправляє на „захату“, або „грушка“ на „хрушка“, Ілько на „Хілько“, українське „и“ на „у“ і навпаки. Між тими „україністами“ находиться теж п-ні Станкевичева, якої одинокою кваліфакіцією для навчання дітей української мови є мабуть те, що вона є... кузинкою інспектора п. Блонського з Тернополя. Її чоловік, п. Станкевич, **не розуміє ні слова по українськи. Але дітей бє, коли вони три рази хрестяться, або поздоровляють словами „Слава Ісусу Христу“.** Ось приклад методики виховання і навчання цього пана: Питає на годині ученика І. кл. Петра Заяця, сина Янька: скільки є „богів“? Ученик — „один“. Пан Станкевіч далі: „а чий“? Ученик: — до речі латинник — розуміє в чому річ і відповідає „польскі“. За це учитель гладить ученика по голові і каже: „добже дзецко, достанеш ксьонжке“.

Не дивниця, що при такому „вихованні“ діти гр.-кат. релігії бігають на релігію „польську“, хоч ці діти греко-католики та не криються з тим, що ходять на „польську“ релігію, щоби приподобатися вчителеві. Мама у Миколи Жураки з III. кл. „полька“ або батько Йосафатки Скирінської з I. кл., Марії Ошляківної з V. кл., Марії Шведівної з V. кл. і інш. — „поляки“, а одним і другим кажуть ходити на релігію „польську“. Так виглядає ловля діточих душ та їх деморалізування.

Той сам п. інспектор Блонський переніс безправно у 1932 р. учителя п. Володимира Фалендиша до Івачова, а на скаргу до Кураторії, внесену о. Петром Івaховим, спровадив його назад у листопаді 1932 до Обарінець на те, щоби від 15. січня 1933 р. перекинути його знову на нову позицію до Івачова. Так виглядає „спренжиста“ діяльність.

Письма, вношені громадянами чи до міністерства чи кураторії лишаються без успіху. Від часу до часу приїжає інспектор, зробить нібито слідство і справа лишається по старому. Учителі баламутять дітей на годинах української мови, процвитає у школі польський шовінізм, а в селі росте згіршення й огірчення.

Цей допис пересилаємо панам міністрам Перацькому і Єнджеєвичеві в альбом.

Громадяни Заруддя і Обарінець.

Зміна адреси 1 зол. Можна присилати почтовими марками.

ПОЧАВСЯ ПЛЕБІСЦИТ ЗА ПОЛЬСЬКИМИ ШКОЛАМИ.

Вже підсувають українським батькам до підпису деклярації за польською мовою навчання. На деяких друках навіть нема зазначено того. Для збаламучення такі декляраціі бувають друковані також по українськи і своїм зверхнім виглядом нагадують декляраціі за українськими школами. **Тому освідомляйте батьків, щоби не дали збаламутитися і не підписували ніяких декляраций, бо плебісцит за українськими школами минув уже 31. грудня 1932 р.** Також батьки повинні наказати своїм дітям, щоби в школі не підписували їх на ніяких шкільних деклараціях, якщо жадали-б того учителі чи учительки.

Кабінетна кріза у Франції.

Президент французької республики Лєбрен доручив місію утворення нового кабінету Делядієрові, який цю пропозицію приняв. Загально думають, що він стрінеться з великими трудношами, які не швидко удасться йому побороти. Першим його ділом буде запропонувати соціялістам участь в кабінеті, як це зробив його попередник Бонкур. Щоби дати відповідь на цю оферту, провідник соціялістів Блюм мусить скликати наперед конгрес своєї партії. В новому кабінеті Деляліє крім теки премієра обняв би теку краєвої оборони або внутрішніх справ. Міністром закордонних справ став би Бонкур, фінансів Бонне.

ПАРИЖ, 30. І. ПАТ. В кулюарах палати вибір Деляліє на премієра приняли назагал прихильно. Більшість соціялістичних послів теж думає, що Деляліє має тепер найбільші вигляди притягнути соціялістів до співпраці. Всежтаки сумніваються, чи партійний конгрес згодиться на співпрацю з Деляліє як шефом уряду. Соціялісти мусіли би приняти на себе відповідальність за оздоровлення фінансів, яке вимагає стосування засобів, невигідних зі становища соціялістичної програми. Суспільні радикали рішили дати премієрові цілковиту свободу переговорів зі соціялістами. Умірковала ґрупа держиться в резерві.

Оскільки соціялісти не зголяться на безпосередню участь в уряді, Деляліє буде старатися дістати їх підтримку, творячи кабінет республиканської акції, як сам його назвав, що буде складатися зі самих суспільних радикалів. Загально думають, що кабінет буде складений у вівторок.

УКРАЇНСЬКА ПЕТИЦІЯ В СОЮЗІ НАРОДІВ

Львів, 30. І. 1933.

Сьогодні одержали ми автентичну вістку із Женеви, що посолка Мілена Рудницька внесла 26. січня ц. р. від Української Парляментарної Репрезентації петицію до Союзу Народів у справі трактування політичних вязнів у Польщі.

—o—

Чистка комуністичної партії.

З Москви повідомляють, що з комуністичної партії на Кавказщині виключили 40 відс. членів. Усіх старих комуністів, найближчих співробітників або приятелів Сталіна вислали або позамикали до вязниць. Провідником комуністичної політики на Кавказі іменували молодого комуніста Берю, президента ҐПУ на Кавказі й Ґрузії та ґенерального секретаря ґрузинської комуністичної партії. Він став тепер всемогучим володарем з необмеженими правами на всій території Кавказу та Ґрузії. За останні три місяці арештовано й вислано в концентраційні табори 15.000 осіб, між ними поверх 1.000 членів комуністичної партії. На Кубанщині виключено з тієї партії більше ніж половину всіх членів, з того половину виселено. Боячись кари, багато комуністів покидає посади і втікають разом з козаками та селянами в ліси, де орґанізують загони для боротьби з більшовицькою владою. Кавказькі гори повні таких утікачів.

Корошец інтернований

БІЛГОРОД, 30. І. ПАТ. Б. президента югославянської ради міністрів, словінця Корошеця переслухала вчора поліція в Любляні у звязку з його діяльністю, суперечною з обовязуючими законами. Аж до нових приказів поліція визначила йому на місце побуту одну з купелевих місцевостей.

Шкільництво на Закарпатті.

Чехословацький міністр освіти д-р Іван Дерер виголосив у парляменті експозе про стан шкільництва в Чехословаччині. З експозе довідуємося, що на Закарпатті за весь час чсл. республики побудували 70 шкільних будинків, з того 42 за останніх три роки, або 60 відс. Коштувало це 21,687.000 чк.

—o—

Ірляндські вибори.

Остаточно оголошено вислід виборів до ірляндського парляменту. Партія де Валери здобула більшість, вибравши 77 послів на загальне число 153 мандатів.

—o—

За мораторією воєнних довгів

ВАШИНҐТОН 30. І. ПАТ. Торговельні палати Злучених Держав висказалися більшістю голосів за новою мораторією для воєнних довгів. Після вигаснення мораторії прийде зміна, залежна від торговельних уступок та побільшення видатків на зброєння.

ФЕЙЛЄТОН „ДІЛА“ З ДНЯ 30. СІЧНЯ 1933.

П. КАЛЕН. 3)

Новий Рік у Данії.

(Докінчення).

„Даммарк“, 4. січня 1933.

Хто був на Меені, той мусить обовязково бачити „Клінтен“ („Скелі“). Біло-молочна завіса огорнула весь острів. Треба з обережністю пильнувати усіх викрутасів двацяти кільометрів між Стеге і „Клінтен“. Повз стародавні церкви, мальовничо соломою вкриті, зеленим мохом оброслі хати — зовсім як на Україні! — і гарні модерні селянські доми чи окремі двори через широку долину з містечком Борро все вище і вище до чудового лісу. Десь у далечині реве прибережна сирена, остерігаючи мореплавців перед небезпекою. Коло найбільшого готелю, який лежить при „Сторре Клінт“ („Велика Скеля“) зупиняємося і висідаємо. З найвищого пункту пробуємо глянути вниз... Густа мряка і далекий шум моря...

Краще стає у вівторок, день уродин бльондинки Кірстен, яка саме кінчить 15 років. Ще вночі вітер розвіяв мряку. Перед обідом ясна погода. Куди швидше і лекше доїздимо до лісу і залишаємо авто біля одного двору. Між смереками, гарною дорогою і крутими стежками приходимо на самий край прірви... Чудовий обрив!... Понад сто метрів спадає крейдяний беріг просто до моря. Фантастичні обриси приваблюють до себе. Відгуком вертає голос... А внизу поміж камінням білою піною грає зелено-сіре море... Досить глянути на цю картину, щоби зрозуміти, чому Меен славиться не тільки серед данців, але також і серед чужинців.

Літом зіздяться сюди сотні гостей-туристів на відпочинок. На це вказують готелі, пансіони й окремі віллі, що лежать близько „Клінтен“ і вздовж південного берегу острова. Вертаємось, минаючи чимало з них.

— Ось Вам дім, — каже п. Гамборґ і показує на стару літню хатину на горбку яких пів кільометра від моря. — Ви повинні придбати собі такий куток, аби могли працювати у бурхливому світі у свідомості, що на одному острові в Данії маєте спокійний притулок. Бож не знати, коли Вам пощастить вернутись на Україну...

А в останній вечір у Ґамборґів „велике торжество“. Зібралося 11 данок, 10 данців і 2 шведки. Рідко трапляється у такому оточенні бути українцеві... Найстарший віком гість, родинний священик, зазначує це в тості на нашу адресу. Треба відповідати: по-українськи, бо хотіли чути, як звучить наша мова, і по-данськи на знак вдячности за щиру гостинність, колись і тепер...

*

Нелегко покидати такий дім і таку країну, щоби вертати до берлінського буденного життя. У середу рано остання розмова. А коло 10-ої в супроводі життерадісної господині й її небоги п-ни Кістен автом до порому на Калегаве десять кільометрів від цукроварні.

Може десять хвилин пором перевозить з Меена на Селянд. Вантажне авто, автобус і приватне авто, легко вміщаються на ньому. Навіть не помічаєш, що автобус не стоїть на дорозі-суходолі. Ще пів години й у Вордінгборзі.

Цілу годину приходиться чекати на автобус, що повезе далі. Дрібний дощ і мряка не дають оглянути місто з його славним замком. Замісць того кілька останніх привітів-листівок. Коло 12-ої рушає автобус. За пару хвилин покидаємо Сіелянд і залізничим мостом їдемо на острівець Маснеде. Там уже знають, бо кондуктор автобусу (у Данії це молоді хлопчики) з власної ініціятиви телефонував. На столі в конторі залізничої стації лежить готово-виписаний квиток... Це Данія!...

Від Маснеде до Ореговеда, північного пункту на Фальстері, знову кораблями-поромами. Берлінські і гамбурські вагони перевозять, решта залишається. Це тріває яких 15 хвилин. За цей час подорожні встигають покоштувати чого хочеш, у гарно-накритому буфеті корабля. Незабаром почнуть тут будувати понад 4 км. довгий міст. Кредити вже ухвалили: щось 35 міл. корон. За виконання праці беруться англійці.

Ще тільки пів години по землі і Ґедсер, найбільш південний пункт цілої Данії.

Тепер куди більше пасажирів на поромі. Вертаються по святах на місця праці у ріжних осередках Европи урядовці данських посольств і консулятів з родинами. Сирени гудуть без перерви. Мряка не розходиться. Після четвертої години знов у Німеччині.

З життя наших установ.

II. ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ Т-ВА УКРАЇНСЬКИХ РОБІТНИЦЬ „БУДУЧНІСТЬ“.

В неділю 1. I. відбулися Збори Т-ва „Будучність“ при участи 160 делегаток Кружків Т-ва зорганізованих у Львові. Збори відкрила голова Т-ва п. **Е. Тишинська**, опісля провід нарад віддала прес. еп. Будці, а на секретарку покликала п. Лідію Мрицівну. Протокол з попереднього Збору відчитала І. Мрицівна, опісля п. Е. Тишинська здавала звіт з діяльности Т-ва за минулий рік. Зі звіту зібрані довідались, що Виділ перевів 16 засідань, три наради ширшої Управи і одну анкету. Вислано 36 обіжників, вироблено правильник і проект нового статуту. Дотеперішні слабі звязки філій з централею можна буде скріпити щойно на основі нового статуту. Оголошено у часописах поклик у справі заснування нових філій Т-ва „Будучність“ та уніфікації всіх істнуючих товариств українських домашніх робітниць в одно Краеве Т-во з централею у Львові. На жаль цей поклик не найшов відгомону. Тому, що недостача власної домівки спиняє нормальний розвій Т-ва, справі придбання домівки Управа присвятила найбільше часу і заходів. Старалась також придбати фонди для безробітних членок. З тою метою відбулися дві загальні збірки. Рівнож заходи в магістраті в справі підмоги для безробітних членок у „Приюті св. Андрея“ увінчались успіхом. Порішено добути прапор Т-ва „Будучність“ і відзнаку для членок.

Діяльність Т-ва згідно з його головним завданням розвивалась у таких напрямах: несення моральної і матеріяльної помочі потребуючим робітницям, які на час безробіття находили захист в „Приюті св. Андрея“. З приюту користало досі 526 робітниць. Секретаріят Т-ва (Ринок 10, II. пов.) помагав членам у вишуканні праці, з чого користало досі 460 робітниць. Однак через господарську кризу та зубожіння нашої інтелігенції хлібодавців щораз менше зголошується, а число безробітних постійно росте.

Зарадити цьому лихові можна через отворення у власній управі таких варстатів праці як дешева кухня, пральня, прасовальня, швальня, трикотарня, які дали би безробітним працю в а Т-ву доходи на удержання приютів для безробітних і немічних робітниць. Але на це необхідна власна домівка. Виділ рішив давати членкам безплатно правні і лікарські поради тим робітницям, котрі не можуть користати з Каси Хорих.

На культурно-освітнім полі праця йшла у напрямі морально-релігійного виховання, національного освідомлення й плекання товариського співжиття між членами. М. і. товариство уладжує щороку спільно Свят-Вечір і спільне Свячене. На Зелені Свята рік-річно беруть участь у походах на цвинтар і складають вінки на могилах героїв.

Культурно-освітня діяльність розвивається по кружках через сходини, які відбуваються кожної неділі по вечірні з відповідними відчитами, викладами та гутірками на актуальні теми, читанням часописів і книжок. Кружки основують малі бібліотеки, учать співу, ведуть курси для неграмотних, уладжують аматорські вистави, що-року улаштовують концерти в честь Шевченка. В мясниці уладжується забави з танцями, а в літі фестини.

Наприкінці свого реферату п. Тишинська казала про діяльність кожного львівського кружка зокрема, при чому підкреслила активність і живучість двох кружків на Жовківськім та ствердила повний занепад кружка при церкві Спаса у середмістю.

Освітній референт **о. Чемеринський** підкреслив з признанням успішну працю пань студенток на культурно-освітнім полі у Т-ві „Будучність“. П-ні **Ріплева** реферувала акцію поборювання неграмотности серед членок Т-ва. Справу пропаганди та суспільної опіки реферувала окремо п. Е. Тишинська. П-ні **Конрадова** представила стан каси за минулий календарний рік. Прибутків було: 1412 зол. 15 сот., видатків 921 зол. 36 сот., готівка 6.938 зол. 57 сот.

Збори прийняли до відома оба звідомлення, перевели широку дискусію та дали на внесок контрольної комісії абсолюторію Виділові.

Тому що пані Е. Тишинська рішуче заявила, що з важних причин не може дальше проводити Т-ву, хоч від праці в ньому не відмовляється, на внесок комісії-матки збори вибрали нову управу у такому складі: п-ні **Антонія Конрадова**, члени Виділу: пп. **Е. Тишинська, С. Фіголева, О. Ріплева, М. Скрентович, Я. Липська, о. Чемеринський**. На заступників: о. Дзедзик і П. Огородникова. До Контрольної Комісії увійшли: о. Каштанюк, о. Лада, робітниці Павлишин і Біскупська. До Мирового Суду: о. прелат Куницький і робітниці **М. Федівна** і **Мелюхівна**.

Виділ порішив змінити статут, невигідний для розвою Т-ва; о. Чемеринський засував проєкт нового статуту, який Збори приняли. Членську вкладку Збори знижили з 1 зол. на 50 сот. місячно, з тим, щоб до заможніших робітниць відкликатися за вищою вкладкою.

Наприкінці Зборів о. Лончина привитав нову голову п. Конрадову та рівночасно висловив признання для заслуг дотеперішньої голови п-ні Тишинської, яка від оснування Т-ва „Будучність“ три роки з повним пожертвуванням працювала для добра організації. П-ні Тишинська від себе подякувала за щиру співпрацю всім паням виділовим, а також неприсутнім давнішим виділовим п-ні Марії Заперковній і п-ні Софії Конашевич, які від оснування Т-ва три роки працювали для добра Т-ва. Вкінці висловила щиру подяку за жертвенні труди преосв. еписп. Будці і духовенству.

Вибрано делегацію, яка в імені Т-ва має зложити Митрополитові Андреєві, як опікунові Т-ва „Будучність“, щиру подяку. Вкінці робітниці заінтонували „Многая літа“ в честь дотеперішньої голови п-ні Тишинської. Відспіванням національного гимну закінчено збори.

Л. М

Перший український цех у Галичині.

(Від власного кореспондента.)

Станиславів, 22. I. 1933.

Розріст національного життя обхопив також українське міщанство. По всіх наших містах замітний організаційний рух і освітня праця серед т. зв. середнього стану. Доказом цього хочаб численні філії товариства „Зоря“, що основуються навіть по менших місточках, рухливі передміські читальні, орхестри, тощо.

Не було досі тільки станових організацій. До 1927 р. були у нас тільки примусові цехи, до яких мусіли належати ремісники всіх національностей. На основі нового закону почали творитися у 1927 р. приватні цехи, головно жидівські. Ті, що лишилися, творили т. зв. католицький цех. Українські ремісники залишилися або без організації, або тинялися в т. зв. католицьких, на ділі польських цехах, не маючи ніяких користей з робіт, які розділювала чужа, здебільша ворожа їм управа цеху. Всі цехи висилали своїх відпоручників до таких установ, як Ремісничa Палата, а що до управ цехів рідко коли могли попасти українці, тому й інтереси українських ремісників були постійно нехтовані.

Такі умовини зродили думку про потребу заснувати окремий український цех. Її зреалізували саме у Станиславові, де оснувався перший у Галичині український цех. Організація цього діла, про яку ми вже свого часу згадували в „Ділі“, має свою історію. У березні 1932. столярський майстер Дмитро Сіменович при діяльній помочі С. Снігуровича, О. Галібея, П. Трача та інших почав організувати українських ремісників Станиславова в окремий український цех. Виготовлений д-ром І. Волянським статут намічував поширення станиславівського цеху на ціле воєвідство, одначе адміністраційна влада дала дозвіл тільки на повітовий цех. Це обмеження вимагає від українських ремісників основування своїх цехів по всіх повітових містах, що безумовно зеднає ще тісніше наше ремісництво в цілому краю.

На основі затвердженого статуту станиславівського українського цеху відбулися 15. січня ц. р. у приявности відпоручника староства перші загальні збори цеху, якими проводив п. Д. Сіменович. Після вияснення завдання, цілей і безумовних користей своєї власної станової організації вибрали численно зібрані ремісники одноголосно таку управу: старший цеху: Северин Снігурович; підстарші: Дмитро Сіменович і Павло Трач; управа: Іван Прокопів, Михайло Грицак, Антін Осипів, Франц Мандзюк, Петро Фесюк, Осип Галібей; заступники управи: Антін Бублинський, Володимир Магас, Степан Слюсарчук: виділ для справ челядничих: Іван Полутранка, Прокіп Погрібний; виділ для справ учнів: Петро Дуткевич, Теодозій Комісарук; мировий суд: Іван Баланюк, Іван Терпеливець, Степан Вудзуляк.

Початок зроблений. Бажаємо першому українському цехові найкращих успіхів і віримо, що гарний почин Станиславова найде в найкоротшому часі широкий відгук по всіх містах і містечках нашої тіснішої Батьківщини.

Масовий опір проти колективізації.

МОСКВА. 30. I. ПАТ. Голова ради народніх комісарів Молотов заявив на засіданні ЦКВ, що викрито саботажеві організації не тільки в багатьох совхозах і колхозах, не тільки в низових установах радянського господарського апарату, але навіть у центральних органах народнього комісаріяту земельних справ. Крім того викрили організації, що спричинили масову гибіль сколективізованих коней та худоби, защіплюючи носатину й інші недуги. У звязку з тим переведено у Москві та на провінції багато арештувань. Між іншими арештовано кількох вищих урядовців комісаріяту земельних справ.

—с—

Примусові роботи і розстріли за саботаж.

В Москві оголосили два декрети, підписані Сталіном і Молотовом, що торкаються реалізації заповідженого Сталіном нового курсу супроти селянства у справі виконування збіжевих наказів. Один декрет передбачує створення спеціяльних комісій, що мають контролювати постачання збіжевих приділів, призначених для потреб держави. Заповідає притім, що на випадок невиконання повнотою урядового пляну на всіх мешканців опірних округ будуть наложені примусові роботи. Селяни, що укривають збіже, будуть адміністраційним шляхом розстріляні. Другий декрет установляє вільну продаж збіжа по вільних цінах для округ, де сільська людність виконала повнотою наказані приділи.

—о—

Чехословаччина побільшує армію.

ПРАГА. 30. I. ПАТ. На засіданні ради міністрів рішено побільшити контингент рекрутів на 6.000 осіб. Побільшення стоїть у звязку з недавним скороченням часу військової служби. Досі контингент був обчислений на 70.000 вояків.

—о—

Товариство Наукових викладів ім. Петра Могили.

Дня 12. січня, після довшої перерви, відбулися Загальні Збори Т-ва Наукових викладів ім. Петра Могили. Після звітів і дискусії вибрали новий виділ. До Головної Ради ввійшли д-р Іларіон Свєнціцький — голова, д-р Роман Цегельський — заступник голови, проф. Іван Ситницький — скарбник, студ. Антін Романюк секретар і д-р Володимир Старосольський — член ГР. Цими загальними зборами відновило свою діяльність старе українське товариство після довгої перерви з причин незалежних від попереднього виділу. Завданням Т-ва є прилюдні виклади. Найживішу діяльність проявляло воно 1908—1924 рр. Товариство мало тоді кілька філій у важніших наших містах. Досі залишалася тільки студентська філія у Львові під опікою Т-ва Прихильників Освіти. Новообраний виділ головного Т-ва рішив розпочати у Львові низку прилюдних викладів в надії, що вдасться їх повторити також в осідках давніх філій Т-ва в Перемишлі, Тернополі, Станиславові, Рогатині.

Виклади у Львові почнуться 5. лютого викладом голови Т-ва д-ра І. Свєнціцького „Про суспільну працю українського письменства“. У неділю 19. лютого д-р Кисілевський: „Історія сучасного українського правопису“, 5. березня д-р К. Коберський: „Як повстає економічна криза“, 19. березня д-р І. Кучер: „З історії календаря“, 2. квітня д-р Ю. Полянський: „Людина ледяної доби Поділля“.

Виклади будуть у великій салі Т-ва „Бесіда“ — кожним раз в год. 18-ій (6 веч.)

З природи й техніки.

НОВЕ ЧИСЛО „ТЕХНІЧНИХ ВІСТЕЙ“.

Перше число „Технічних Вістей“, органу Українського Технічного Товариства у Львові, за січень і лютий 1933 р. має три статті: інж. Кандяка Івана про „Напрямні нашої праці“, інж. Стефановича Ярослава про отворення Дніпрельстану та інж. Мілянича Атанаса про боротьбу з безробіттям. У першій статті автор домагається скріплення внутрішної організації українських інжинірів (м. і. наладнати тісніший контакт між товариством і його членами) та широку участь українських інжинірів у розбудові нашого господарського життя. Цікаві подробиці про історію, будову, отворення та значіння „Дніпрельстану“ містить друга стаття. Актуальною нині темою займається третя стаття, а саме проєктами нових ділянок праці для українських інжинірів, звертаючи притім увагу на розбудову українського промислу. У „Рефератах“ подані публікації членів Укр. Техн. Товариства, одна рецензія та цікаві вістки з гірництва, меліорації та землемірства. Тут теж поданий повний список найновіших технічних видань Радянської України. В „Огляді“ поміщені найновіші технічні осяги у нас і на чужині. Доповнюють число „Звідомлення Укр. Техн. Т-ва“, присвячене організаційним справам. Довідуємося з нього, що пропамятна книга І. конгресу українських інжинірів появиться в лютім ц. р. Проект окладинки книги має виконати арт.-маляр П. Ковжун.

ДРУГА ПІВНІЧНО-СХІДНА ПЕРЕПРАВА ВДАЛАСЯ.

Північно-східною переправою називаємо подорож Північним Ледовим Морем з Европи до східньої Азії через пролив Берінга. Першу переправу відбув на кораблі „Вега“ Норденскьельд ще у рр. 1878—1879. Цей сам дослідник заплив був ще передтим аж до устя Єнісею і саме цю його подорож слід уважати почином до нинішніх правильних торговельних подорожей до гирла рік Обу й Єнісею. Цього „полярного“ року зорганізувала Радянщина спеціяльну експедицію, якої завданням було відбути другу північно-східню переправу. Розуміється, що експедиція мусіла теж дослідити можливості морської торговлі ще далі на схід аж до устя Лени та Далекого Сходу. Далі згадана експедиція мала закласти цілу низку дослідних стацій, а саме радіостації на розі Челюскін, далі на схід на Північнім розі біля устя Лени та на острові Кательной, що є напроти цього устя. Дальші стації мали повстати на острові „Земля архикнязя Рудольфа“, що належить до групи островів „Земля Франца Йосифа“, та на Білім острові в східній частині Карійського моря, біля півострова самоедів. На гористім острові „Новая Земля“ експедиція мала закласти спеціяльну високогірську стацію.

З тією метою експедиція послугувалася двома криголомами: один з них „Сібіряков“, зладжений під доглядом проф. д-ра Шмідта в Ленінграді коштами Загального Арктичного Інституту також, другий називався „Брусанов“. Наперед оба кораблі дісталися з Ленінграду до Мурманська, звідти до Архангельска, який залишили 28. липня 1932 р. в напрямі на Владивосток. Цей день уважають першим днем експедиції. Ціла переправа „Сібірякова“ тревала 65 днів тоді, коли корабель „Вега“ потребував в рр. 1878-79 на цю саму дорогу 2 роки. Притім слід згадати, що „Сібірякo“ мусів стратити на непередбачені зупинки аж 25 днів! 18. вересня Сібіряков нарушив при розі Сердце Камень свою шрубу, одначе до 24. вересня гнала його корисна морська течія дальше на схід. Вже 1. жовтня експедиція переплила пролив Берінга, де стрінулася з висланим із Владивостока на поміч рибацьким кораблем, що затягнув експедицію до мети.

За звідомленнями експедиції вспіла вона закласти всі намічені стації, а надпрограмово заїхала вона до устя Лени та Колими і поробила там дуже цінні географічні досліди. Рівночасно розслідила теж умови майбутньої морської торговлі аж до устя Лени. Від устя Лени аж до устя Колими (яких 2000 кільометрів) криголоми держалися сибірського берега, щойно від устя Колими підплили більше на північ до острова Врангля. Свої успіхи завдячує експедиція передовсім своїй радіотелеграфічній стації, яка весь час подорожі порозумівалася з радянськими стаціями. Криголоми розсаджували лід найчастіше при помочі експльозій. Слід згадати, що на покладі криголомів були представники ріжних наук, а над ними супроводив експедицію постійно один літак.

НОВИЙ ЛЕТУНСЬКИЙ ПОРТ У ХАРКОВІ.

Столиця Радянської України є одним з найважніших вузлів летунської комунікації в цілім Радянськім Союзі. А саме Харків получений повітряним шляхом з Ростовом, Одесою, Києвом і Москвою, а в найближчім часі буде мати получення з Донецьким басейном, Симферополем на Кримі та іншими центрами. Новозбудований летунський порт зможе в протилежності до давнього виповнити якслід усі вимоги модерної пасажирської і почтової комунікації. Має він великі салі, буфет, почтовий уряд і т. д. При порті має повстати метерольогічна стація, велика радіостація зі студією, підземні склади бензини й олїв, ганґари, ґаражі, рефлектори та ліхтарня для обслуги нічних летів і т. п.

УКРАЇНСЬКЕ МАНДРІВНЕ ФІЛЬМОВЕ АТЕЛІЄ.

На Радянській Україні зорганізували (вперше в Радянському Союзі) фільмове ателіє в залізничому поїзді. Ателіє має 5 вагонів-робітень, власні самоходи, друкарню і часопис. Пять акторських гуртків працює одночасно. Згадане ателіє сфільмувало в минулому році інавгурацію „Дніпрельстану“, а під цю пору працює в Донецькім басейні, допомагаючи місцевим інституціям технічної пропаґанди в поглиблюванні технічного знання серед робітничих мас.

А. Л.

Штубацька полєміка.

Студентам львівського університету на увагу.

Дуже поганий і негідний звичай завівся тепер у львівському університеті. Саме від якогось часу появляються на стінах дискретних убікацій хуліґанські написі в українській (sic!) мові того роду, як „Геть з Ляхами!“ „Смерть Польщі!“ а то й по польськи: „Niech żyje UON“ і т. п. Зайвим є доказувати, що того роду написі понижують людську гідність авторів, викликують несмак у людини, що гидиться всяким неестетичним ділом та кидають лихе світло на культуру деяких невідповідальних одиниць споміж університетської молоді. Річ у тому, що польські студенти не остають довжними і в дорозі „реакції“ вміщують під тамтими свої „патріотичні девізи“, з яких такі, як: „Karaimo mam cię w“... і „Na Kaźmierzowską z UON“ є ще доволі делікатними. Гірша оправа, коли запальчиві противники в такій „полєміці“ не здержуються від збезчещування покійників і виписують такі речі, як „Білас і Данилишин с... сини“... Ось до чого доводять штубацькі нерозважні вискоки недорослих „патріотів“! Такі промахи можна би від біди вибачити ґімназійному учневі, що з пімсти за злу ноту виписує в кльозеті зневажливі епітети на зненавидженого „бельфера“, але для студента університету такі промахи непростимі і їх треба строго напятнувати! Хіба нема такого, який думав би, що таким чином сповнить своє патріотичне завдання чи здобуде щонебудь для народу. Бо хіба для кожного ясно, що це медвежа прислуга для своїх товаришів-студентів, яка може кидати зокрема лихе світло на весь український студентський загал.

Направду слід би вже раз покінчити з того роду штубацтвом і зрозуміти, що така „полєміка“ і в так чесному місці є каменем на власну голову.

Евген Ткачук, студент прав.

НОВИНКИ

— **Першорядна кравецька робітня А. Дуфанця,** Львів Пасаж Миколяша, II. пов., напроти кіна „Утіха“. Власні матеріяли на складі. 1250 5-25

— **Українська оперетка у Львові.** Дня 6. ц. м. Львівська Мистецька Сценка „Богема“ виставить новоскладену оперетку „Жабуриння“ Мерійма-Лужницького з музикою В. Балтаровича. Вистава відбудеться у салі театру „Кольосеум“. У пєсі беруть участь пп. Сабат-Свірська, Козак-Вірленська, Сорокова, Сорока, Ольський, Гірняк, Т. Купчинський та ін. Танки виконують учениці плястично-ритмічної школи п. Суховерської. Дохід із вистави на воєнні вдови й сироти.

— **Премієра у львівській опері.** Дирекція львівської опери повідомляє, що у вівторок 31. січня відбудеться премієра „Карнавалових вечорів“, на які складаються дві однодієві комічні опери та балет. Відіграють Пуччінія „Джіянні Скіккі“ та Крженека „Боксер важкої ваги“. Середню частину вечора заповнить балет Штравса „Віденські ночі“. В обох операх виступає м. ін. Марія Сокіл, одною із них диригує Антін Рудницький. Рештою вистави диригує . Должицький. — В четвер 2. лютого пополудні йде вдруге у цьому сезоні „Фавст“ Гуно-да з Марією Сокіл у партії Маргарети та з Антоном Рудницьким за диригентським пульпітом.

— **Забавова абстиненція молоді.** Всі українські студентські організації у Львові не уладжують в цьому році ніяких забавових імпрез.

— **Мазепинське свято.** Комітет українських студентських організацій у Львові покликав до життя Комітет, який має зорґанізувати й улаштувати **Святочну Академію** з нагоди 300-ліття уродин гетьмана Івана Мазепи. Академія відбудеться в перших днях березня ц. р.

— **Стипендії Українського Наукового Інституту в Берліні.** Як довідуємося, Українському Науковому Інститутові в Берліні прислали на цей шкільний рік 10 стипендій, з яких 9 вже розділено, а 10-у держать у резерві, правдоподібно для секретаря Інституту. Рівночасно постановив Інститут дати дві стипендії для українських журналістів, на які був уже розписаний конкурс у пресі. Ці дві стипендії розділено так: І. Витвицький зі Львова і д-р Гладилович, також зі Львова. Прохань було около 40.

— **Український відділ у берлінському журналістичному інституті.** В берлінському журналістичному інституті завели недавно також відділ української преси цілого світу. Тека української преси досить солідна, хоч, що правда, всіх видань ще нема в ній. Треба сподіватись, що буде. Зробили це завдяки нашим студентам, що тепер студіюють у цьому інституті. Директором інституту є проф. Дофіфат. Теку української преси поповнило Українське Бюро в Берліні зі своїх газет, які воно удержує з цілого світу.

— **Терещенко директором „Кредітанштальт-у“?** Російська еміґрантська преса повідомляє, що австрійський уряд уже дав свою згоду на іменування Терещенка директором віденського „Кредітанштальт-у“. Сам Терещенко походить з Києва. Родом він українець, але духом москаль. Він багата людина, славився свого часу як цукровий король України. Відповідальність за цю вістку треба полишити московській пресі. Повідомляють також, що Терещенко мав уже заанґажувати до праці у Відні свойого давнішого співробітника у фінансових операціях, якогось латиша з Риги.

— **На волі.** Арештований дня 18. І. ц. р. в Калуші мгр. Володимир Ничай після перевезення його до Станиславова і переслухання на поліції вийшов на волю.

— **Масові арештування в Дрогобиччині.** З Дрогобича повідомляють до краківського „Ілюстр. Курєра Цодзен.“, що в ночі на 26. ц. м. змобілізована поліційна політична і мундурова поліція з цілого повіту перевела масові ревізії й арештування серед українців у Дрогобичі, Бориславі, Трускавці та в інших місцевостях повіту. Всіх арештованих відставили до вязниці на Гірці в Дрогобичі, бо в поліційних арештах не стало місця.

— **„Стшельци“ гуляють.** „Стшельци“ зі села Волковия, ліського повіту, мають уже за собою досвід і вправу в бешкетах та напастуванні невинних селян не лише свого села, але також сусідніх сіл. Та вже найбільше дістається молоді зі села Завіз, теж ліського повіту, бо вона приневолена ходити до парохіяльної церкви в Волковиї. Дійшло до того, що навіть у білий день наша молодь не може спокійно перейти селом, бо „відважні“ та сміливі „стшельци“ бють. Сталось таке 28. серпня 1932 р., коли ті „стшельци“ Іван Сало та Петро Вроновський напали на молодь, що повертала з церкви, а саме на Михайла Бурого, Василя Бурого та Антона Льоренца і їх побили. Нападені виступили у своїй обороні і поторбували завадіяку І. Сало та його спільників. Епільоґ такий, що окруж. суд у Сяноці засудив М. Бурого на 4 місяці тюрми, а „стшельцові“ П. Вроновському подарував кару. Тому громадяни, напастованих „стшельцами“ сіл звертаються цією дорогою до Української Парляментарної Репрезентації, аби вона звернулась до відповідальних чинників, які повинні вгамувати самоволю „стшельців“. Тут згадаємо ще, що ті „стшельци“ в 1930 р. побили тих господарів, які привезли були на віче посла Г. Тершаківця та опісля намагалися ще розігнати віче і стероризувати нашого посла.

— **Вияснення.** У звязку з нотаткою, поміщеною в 14-му числі „Діла“ про „арештування комуніста“ надіслав п. Вол. Баляс таке вияснення: Дня 12. ц. м. переведено у мене ревізію і мене арештовано. Між мистецькими книжками, які були в мене та які торкаються мого фаху, взяла поліція дві книжки про малярські проблеми видані Державним Видавництвом на Україні, які я студіював. Ніяких рукописів до ніякого журналу у мене не найшли. Я носився лише з думкою видавати малий журнал, присвячений мистецтву, бо наша мистецька молодь, що вчиться на високих школах в краю (а не в приватних), досі не забирала голосу в мистецьких справах. **З комунізмом я не мав і не маю нічого спільного,** а так тенденційно тільки насвітлила справу мого кількаденного арешту польська брукова преса. — **Баляс Володимир,** студ. техн.

— **Таємниче арештування.** В Товстому біля Заліщик гранична сторожа в асисті поліції арештувала залізничого касієра Каз. Злотніцького й абсольвента ґімназії Корнеля Білоуса. В часі ревізії мали найти компромітуючі папери.

— **Державна польська літературна нагорода.** Щороку міністерство освіти у Варшаві признає 10,000 зол. за якийсь новий твір одному письменникові. За 1932 рік дістав тепер цю нагоро-

✝

ПОМИНАЛЬНЕ БОГОСЛУЖЕННЯ

за упокій душі бл. п.

Володимира Барвінського

основника і першого редактора „Діла“

відбудеться в пятьдесяту річницю смерти в четвер, дня 2. лютого, в год. 9. рано у Волоській церкві, на яке запрошує Українське Громадянство

Видавнича Спілка „ДІЛО“.

ду В. Берент за „Вивласнення Муз“. Берент належить нині до сеніорів польської літератури. Він пише рідко і його літературне надбання невеличке: всього кілька томів, зате довго та важко вироблених, як „Порохно“ та „Озимина“. Нагороджений твір друкований у журналі не появився ще окремою книжкою.

— За напад на почту в Городку. Розправа проти дальших обвинувачених в участи за напад на почту в Городку Яг.: студ. політехніки Мащака, гімн. Куспіся, студ. Цапа, Коссака, Купецького й інш. відбудеться з початком лютого.

— 21 польських студентів перед судом. У понеділок почалася перед львівським окружним судом апеляційна розправа 21 польських студентів університету, обвинувачених за участь у протижидівських ексцесах. Студенти ці внесли відклик проти присуду городського суду. Досі запав присуд лише в справі студентів ветеринарії Завітая та Кокохи, засуджених за участь у ексцесах біля каварні „Рома“. Городський суд засудив їх був на кару по 150 зол., а тепер обнизили їм цю кару на 50 зол., або 10 днів арешту. Студентові Собалі, якого були засудили за роздавання летючок на 50 зол., обнизили кару на 15 зол., або 3 дні арешту. Студентів Журека та Вілька засудили на 10 зол. кари зі заміною на день арешту. В гор. суді засудили були їх за нелеґальну збірку грошей на 1000 зол. кари або по 2 місяці вязниці. У вівторок відбудеться ще розправа проти 18 студентів.

— Обкидали професора гнилими яйцями. В залі університету при вул. Маршалківській у Львові гурт невідомих молодих людей обкидав гнилими яйцями професора правничого виділу львівського університету Каміля Стефка, як виходив із викладової салі. Недавно проф. Стефек виголосив у соймовій осв. комісії промову проти автономії університетів.

— Катастрофа літака. На полі біля Окенця коло Варшави впав польський військ. літак. Пільот пор. Ґжанка вискочив із легкопадом. У безнадійному стані відвезли його до шпиталю. Літак знищений зовсім.

— Труп на весіллі. На весіллі у господаря Спиридіона Васильчука в Гаях Дітковецьких пов. Броди побилися парубки, причому Адольф Юнак помер від побиття. Арештовано парубка Івана Целюха і Григорія Ковальчука, начальника громади.

— На полюванні в лісах С-ки Броди директор тієї спілки Костке́вич натрапив на двох лісових злодіїв і казав їм затриматися. Тоді один із них, як повідомляє ПАТ, змірився до Косткевича з кріса, на що Косткевич стрілив з дубельтівки, ранячи його поважно в груди. Другий дикий стрілець утік. Раненому, яким є Волод. Боянський, подав першу поміч присутній на ловах лікар д-р Шантручек, опісля відставили його до бродського шпиталю.

— Трагедія на радянській границі. Мешканці села Підфилипа на Збручі (пов. Борщів) бачили, як по радянському боці женуть коні в сторону ріки. На санках сиділи дві особи. На самій границі заступив їм дорогу радянський вояк і вистрілив з кріса. Втікачі почали відстрілюватися з револьверів, бажаючи за всяку ціну дістатися на польський бік. Тоді радянський вояк кинув на них ручну гранату. Наслідок був такий, що один втікач згинув на місці, а другий втік назад на схід.

— Командант червоної армії в Німеччині. Командант большовицької армії на Дал. Сході ген. Бліхер є тепер під чужим назвищем у Німеччині.

— Вогнева катастрофа в готелі. В німецькому місті Детмольд згорів великий готель. Жертвою вогню впало 15 осіб, з яких три згоріли, інші тяжко попеклися. Пожежа вибухла в 3 год. досвіта й обхопила швидко цілий поверх. Мешканці вискакували крізь вікна. Тіло доньки господаря найшли спалене серед згарища. З цілого будинку остались тільки мури. Між жертвами находиться кількa членів кабаре ової трупи, що виступала в готелевій салі.

ВІДГУКИ ДНЯ.

Дискусійні куряви.

Буває так нераз, що цілий місяць нема якоїсь соковитої теми для часописів. Спеціяльно для часописів, які на соковитість полюють.

Аж нараз вискочить якась тема як Пилип з конопель. На око ніби незначна, зате соковита: потиснеш — патріотичний сік як з доброї грушки. Кап-кап, кап-кап і вже статтей, заміток, відкликів, заяв, спростувань на підставі параграфу і без підстави праграфу. Все це з нежною на початку, з сорок міліонами на кінці, а в середині „я“. Я, мене, мені, в усіх відмінках, щоби тільки ближче до мандату до польського сойму.

Скаже хтось: Як можливо одну тему так довго обертати?

Зараз виясню.

Отже є тема. Стаття за, стаття проти — два, відповідь на статтю за, відповідь на статтю проти — чотири, відповідь на відповідь і відповідь на відповідь відповіді — шість.

Хтось скаже: І на тім кінець.

Отже ні.

Зараз поясню:

Нема дискусії, в якій хтось не наводив би слів свого противника.

Наведе слова і замість: „Я не беру під увагу“ напише: „Я не брав під увагу“.

Тоді сама тема сходить на другий плян, а починається справа далеко поважніша і багато більше соковита: особиста образа. З того часу тема служить уже тільки як театральна декорація, конечна для глядачів і директора театру.

Досі йшла битва на ножі, мечі і самопали, тепер висувають на арену боротьби... баньки з ґазом. Не кажу трійливим, небезпечним для життя, але страшенно неприємним. З т. зв. ґазетярським фосґеном.

Пуф-ф-ф! — параграф 19. пресового закону.

Паф-ф-ф! — спростування.

„Неправдою є, що я сказав — не брав, — а зате правдою є, що мій противник душогуб, зрадник і каналія. І обовязково — хрунь!“

На тлі такого спростування особа прихильника 19 § виступає далеко більш релєфно посеред сорокміліонового народу.

Цілу ту дискусійну куряву здіймають добрі люди не тому, щоби вийти на чистий шлях, замести брудний, чи звернути читачів на інший, а просто тому, щоби народ біг дивитися.

Сусідські газети мають щораз якусь „горгоніяду“, а шож ми маємо?!

Патріотизм!

Давай на патріотизмі робити інтерес.

Сто процентовий? Мало! Давай двіста процентів!!...

А як того буде мало, то й синьо-жовті черенки впоремо!

Гей! Письменний народе! А можеб так трохи: гов!?

Поменше куряви — я вас прошу! В імені своїм і... читачів.

Галактіон Чіпка.

Гітлер канцлером.

БЕРЛІН, 30. І. ПАТ. Нині в год. 11. передполуднем президент Гінденбурґ приняв на авдієнції бувш. канцлера Папена. Папен здав йому докладний звіт з перебігу ведених ним переговорів. Безпосередньо після того, як Папен вийшов із палати президента Німеччини, в політичних колах розійшлася вістка, що іменування Гітлера канцлером є доконаним фактом.

Незабаром потім цю вістку потвердили офіціяльно.

Президент Німеччини поручив Гітлерові становище канцлера Німеччини й іменував рівночасно таких міністрів:

Фо Папен — віцеканцлер і комісар Німеччини для Прусії, Ґерінґ — міністр без теки та комісар для справ летунства, Зельдте — міністр праці, генерал-ґілпоручник — міністр райхсвери, барон фон Рібенах — міністр почт і комунікацій, ґр. Шверін-Кросіґ — міністр фінасів, д-р Гуґенберґ — міністр господарки та хліборобства, фон Нойрат — міністр закордонних справ, Фрік — міністр внутрішніх справ.

Безпосередньо після іменування кабінет заприсягли.

Рішення в справі обсади міністерства справедливости ще не запало.

Новий канцлер Гітлер іще нині пічне переговори з центром і баварською партією. Нині в год. 5. відбудеться засідання кабінету.

*

Новоіменований канцлер Адольф Гітлер народився 1889 р. в Бравнав над Іном (Австрія). До війни був рисівником у архітекта. В 1914 р. вступив як доброволець до німецької армії та брав участь на зах. фронті. Як скінчив військову службу в 1920 р. працював далі в Австрії в нац.-соціялістичній партії. Після виїзду до Німеччини зорґанізував нац.-соціялістичну партію в Німеччині. В 1923 р. зорґанізував своїх прихильників у військові формації, опісля оснував пробоєві відділи. При їх помочі зорґанізував пуч, що скінчився невдачно. Засудили його на 4 роки твердині. З кінцем 1924 р. вийшов на волю.

Довший час удержував звязки з бувш. фельдмаршалом Людендорфом. Орґанізація Гітлера була заборонена в багатьох нім. краях до 1927 р. Тоді то заборону скасували в Баварії. Лише в Прусії заборона вдержалася довше. Тоді то Гітлер перестав бути австрійським громадянином, тому що служив при німецькім війську. Та рівночасно не мав німецького громадянства. В 1930 р. Гітлер побідив при виборах до райхстагу та почав акцію для леґалізації свого руху. Відтоді при ріжних комбінаціях виступав на політичній арені як кандидат на становище президента Німеччини або канцлера. При виборах на президента Німеччини поборов його Гінденбурґ. Тодішня спроба створити Гітлерів кабінет не вдалася, бо годі було здобути в парляменті постійну більшість, на якій кабінет міг би опертися.

Тепер Гітлер став канцлером кабінету, до якого війшли нац. соціялісти та ґрупа Гуґенберґа, а крім того як муж довіря Гінденбурґа, бувший канцлер Папен.

З театру.

Кооператива Український Театр у Львові (Театр ім. Тобілевича): „МІКАДО“, оперетка Сулівена. (Саля Театру Ріжнородностей).

Майже всі модерні оперетки мають вилинялих князів і графів, що закохуються в якійсь бідній дівчині і знаємо, як це все починається та кінчиться. Оперетка з країни розквітлих вишень має для нас іще досі чар гейш, барвистих кімон, звисних мостів, мінятурних столиків, параванів і міцний запах екзотичного чаю. Коли до неї додані куплети та дотепи на актуальні теми, мусите сміятись, хоча би над головами головних осіб висів топір ката і найкращій дівчині загрожувала смерть живцем закопаної.

Кожний глядач мусів подивляти чепурні костюми, дуже добрі хори, зручні танці, складені п. Нікітиним та свобідну гру всього ансамблю. Найприроднішим був п. Бенцаль, якого кожне слово чуємо на авдиторії; пп. Яковлев і Паздрій мали веселі маски; п. Ленська від косих брів утратила дещо зі своєї природної краси; грою і голосом вона творила гарну пару з п. Нікітиним. П. Блавацький дав дискретний тип старого мікада.

Великий Театр: „РОЗБІЙНИКИ“, Шілера.

Невже-ж нерви нинішньої публики потрібують аж таких примітивних засобів як страховища молодечого романтичного театру? Здається, що єдині песи Шілера, які нині можна ще слухати, це „Фієско“ і деякі частини „Валенштайна“. Ті розбійники, що охкають як істеричні панночки і темні харектери, що вибалакують усі свої зрадницькі пляни, пригадують нам зелену молодість. Єдина постать, що може глядача ще цікавити, це Франц Мор і то тільки тоді, коли стримує на мент потік своєї базіканини.

м. р.

—o—

СПОРТ.

ОКРУЖНА ЛІГА КОПАНОГО МЯЧА У ЛЬВОВІ.

В неділю 29. І. відбулося у Львові продовження Зборів ЛЗОПН, на яких рішили утворити Окружну Лігу копаного мяча, зложену з 8 клюбів, при чому цей рік буде переходовий, а мистецькі розгривки матимуть заразом елімінаційний характер. Розгривки в теперішній А-класі відбудуться в одній групі. В будучности львівська округа буде мати свою Лігу (8 клюбів), А-клясу (16 клюбів), Б-клясу (32 кл.) і Ц-клясу (80 кл.).

ЧОРНІ—ТІМ ЛЬВОВА 4:2 (0:0, 2:2, 2:0).

З нагоди отворення спортової галі у Львові при вул. Яблоновських розіграла гаківкова дружина Чорних змагання з тімом Львова, у якому були гаківкарі Погоні, Лехії А. З. С. і Гасмонеї. Виграли Чорні, що мали в третій терції помітну перевагу. Суддя п. В. Кухар.

—o—

Ціни набілу у Львові.

„Маслосоюз“ платив кооперативам дня 30. І. 1933 р. за масло експортове та десерове кріна 3·20 зол., за літру молока 15—17 сот., літру сметани 0·00 зол., кор. яєць 5·20—5·40 зол.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Український Театр ім. Тобілевича в салі Театру Ріжнородностей.

Вівторок, 31. І. год. 7.30 веч. „Мотря" Лужницького й Лісевича на основі Лепкого.

Великий Міський Театр.

Вівторок, 31. І. год. 7.30 веч. Карнавалові вечорі в опері (комічна опера Пуччіні „Джанні Шікі", „Чемпіон тяжкої ваги" ком. оп. Кренека та балетове дівертесмо „Віденські ночі" муз. С. Штравса).

Середа, 1. II. год. 7.30 веч. „Розбійники".

Театр Ріжнородностей.

Середа, 1. II. год. 7.30 веч. „Джім і Джіл" (Абон. 5).

Кіна.

АДРІЯ: „Король прошаків".
АПОЛЬО: „Чар її очей" (Дж. Гейнор).
АТЛЯНТІК: „Безприютні".
КАСІНО: „Мата Гарі" (Ґрета Ґарбо).
КОЛІСЕЙ: „Ніч у Шікаго", ревія „Арабські авантюри".
КОПЕРНИК: „Жінка з бічної вулиці", „Слім і Ґрім при війську".
МАРУСЕНЬКА: „Жінка з бічної вулиці", „Слім і Ґрім при війську".
МІРАЖ: „Непотрібна".
ОАЗА: „Чоловік своєї жінки" та ревія.
ПАЛЯС: „10 проц. для мене".
ПАН: „Ц. к. команда сердець".
ПАСАЖ: „На піднебесному шляху" та додатки.
ПРОМІНЬ: „Гаі-Тен" і комедія.
СТИЛЕВЕ: „Пат і Патахон, винахідники пороху" та ревія.
УТІХА: „Капітан Гвелен" і ревія.
ХИМЕРА: „Геґенна жінки".

Закордонне радіо.

Вівторок, 31. січня 1933.

Кенігсберг (217,1) 20.05 „Кавалір Срібної Рожі" оп. Р. Штравса, **Барі** (269,4) 17.30 Легка музика, 20.30 Опера, **Братислава** (279,3) 17.20 Фортепян, 19.40 Концерт, **Міляно** (331,4) 13.30 Орхестра, 20.30 „Ромпікольо" оп. Пієтрія, **Штутґарт** (360,6) 10.10 Пісні, 20.00 „Мінна фон Барнгельм" песа Лесінга, **Білгород** (437,7) (6.30 Нар. музика, 22.00 Циг. музика, **Стокгольм** (435,4) 19.00 Нар. пісні, **Рим** (441,2) 20.45, 22.15 Концерт, 21.45 „Ноі е міа, е туа" комедія Де Белліса, **Лянґенберг** (472,4) 17.00 Концерт, 20.00 „Ґец фон Берліхінґен" песа Ґетого, **Прага** (488,6) 19.20 Спів, 20.30 „Чортик зі Закова" ком. опера Новака, **Брюселя** (509,3) 14.30 Пісні, 22.30 Мистці 18-го століття, **Відень** (518,1) 19.25 „Любовний напиток" оп. Доніцетія, 21.45 Гаківка (трансмісія з грища), **Рига** (525) 20.20 Пісні (Нара, бас), **Будапешт** (550,5) 21.30 Концерт, **Ленінград** (857,1) 17.30 „Зачарований флет" оп. Моцарта, **Харків** (937,5) 10.30, 13.15, 15.15, 18.40 Концерт, 24.00 Пісні.

Середа, 1. лютого 1933.

Братислава (279,3) 12.30 Концерт, 17.00 Спів, 19.20 Орг. твори, **Бресляв** (325) 18.25 Пісні (Кон — бас), 21.10 Вес. пісоньки, **Міляно** (331,4) 17.00 Спів, 20.30 Комедія, **Штрасбурґ** (345,2) 14.05, 18.00, 21.30 Концерт, **Ляйпціґ** (389,6) 11.30 Музика, 20.00 „Іфіґенія в Тавріс" оп. Ґлюка, **Лянґенберг** (472,4) 12.00, 18.00 Концерт, 20.00 „Музік ум Зузі" муз. ком. Ґріна, **Відень** (518,1) 11.30 Квартет, 15.20 Фортепян, **Рига** (525) 16.10 Пісні, 17.00 Класс. концерт, 19.00 „Ю-Ю" оп. Офенбаха, **Будапешт** (550,5) 17.00 Циг. орхестра, 19.30 „Гофманові казки" оп. Офенбаха, **Харків** (937,5) 10.30, 16.40 Концерт, 13.15 Звуковики, 15.15 Український концерт, 18.00 Мист. трансм., **Париж** (1724,1) 22.00 Симфон. концерт.

Львівське радіо.

Вівторок, 31. січня 1933.

11.40 Огляд преси, 11.50, 13.10 Метеорольог. комунікат, 11.58 Час, 12.10 Грамофон, 15.10 Експортовий комунікат, 15.15 Господарський комунікат, 15.30 Комунікат уряду фіз. виховання, 15.35 Почт. скринька для дітей, 15.47 Грамофон, Сільва рерум, 16.00 Авд. блакитних, 16.25 Для учителів: „Виховання польської молоді за чужині", 17.00 Симф. концерт (орхестра, фортепян), комунікат для рибалок, 18.00 Легка музика, Скринька для хорих, 18.55 Всячина, 19.15 Техн. фейлетон, 19.45 Прес. рад. денник, 20.00 Концерт (орхестра), Спортові вістки, 22.00 „В лякерованій клітці" Каден-Бандровського, 22.15 Трансм. з чеської Праги, 23.00 Ретрансмісії із закордону.

Середа, 1. лютого 1933.

11.40 Огляд преси, 11.50, 13.20 Метеорольог. комунікат, 11.58 Час, 12.10, 17.30 Грамофон, 15.10 Експорт. комунікат, 15.15 Господарський комунікат, 15.25 Скавтівський комунікат, 15.35 Для дітей: „Нові чобітки", „В кузні", 16.00 Грамофон, Сільва рерум, 16.40 Відчит, 17.00 Авд. для учителів музики, 17.40 „Справа родини на міжнар. конференції суспіл. служби у Франкфурті", 18.00 Коляди, 18.55 „Трагедія Аполінарія Крупи" — виг. Рапорт, 19.10 Всячина, 19.30 Літер. життя, фейл., 19.45, 20.55 Прес. рад. денник, 20.00 „Яке то було гарне", огляд старих і нових мельодій та пісоньок, 20.50 Спортові вістки, 21.00 Спів — Джулеметі (сопран), 22.00 На овиді, 22.15, 23.00 Танк. музика, 22.55 Комунікати.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Під увагу Кружкам „Рідної Школи". З огляду на те, що півмісячник „Рідна Школа" видаваний кооперативою „Рідна Школа", поміщує безплатно обіжники, розпорядки, комунікати, оголошення, конкурси, іменування, звідомлення, виказки та інші публікації „Рідної Школи" і дає докладний образ рідношкільної праці на місцях, Президія Гол. Управи „Рідної Школи" на свому засіданні 20. ц. м. ухвалила пригадати своє рішення з 15. січня 1932 р. у справі обовязкової передплати Кружками, школами й установами „Р. Ш." півмісячника „Рідна Школа". Тому, що деякі сільські Кружки „Р. Ш." внаслідок малої свідомости своїх Старшин не доцінюють півмісячника „Рідна Школа", а навіть бувають випадки зворотів, накладає Президія Гол. Управи „Р. Ш." обовязок на Повітові Кружки „Р. Ш." стягати від підчинених собі Кружків і установ „Р. Ш." своєї області місячну передплату по 1 зол. і з виказом пересилати її правильно найдальше до 15. кожного місяця до Адміністрації журналу „Рідна Школа" у Львові, Ринок 10. Якщо який Кружок „Р. Ш." даної области залягає з передплатою ще за 1932 рік, то дотичний Повітовий Кружок „Р. Ш." подбає про стягнення тих залеглостей і перешле цю квоту до Адміністрації журн. „Рідна Школа" у Львові, Ринок 10. Вкінці обовязком Повітових і всіх Кружків та установ „Р. Ш." є приєднувати нових передплатників і взагалі поширювати журнал „Рідна Школа". — Головна Управа „Рідної Школи": **Іляя Кокорудз** голова, **Д-р Мирон Коновалець** секретар.

Зміна адреси Видавництва „Червона Калина". З днем 1-го лютого ц. р. Видавництво „Червона Калина" перенеслося з Підвалля 7. III на вул. Зіморовича 3, партер. Управа Видавництва прохає інтересантів звернути увагу на зміну адреси „Червона Калина" Львів, Зіморовича 3 (в камяниці де В-во „Світ Дитини").

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ

За оголошення редакція не відповідає

ЗНИЩЕНІ ПРЕДМЕТИ з правдивого або із китайського срібла — направляє посріблює старанно і дешево Мандль, Львів, Коперника 14, проти кіна. 1197 6—10

ПЕЧІ, бляти, рушта, кухонне начиння, найсолідніша фірма Рентчнер, Леґіонів ч. 37. 1264 5-10

ОСОБА солідна шукає праці, розуміється на куховарстві і сільськім господарстві. Зголошення до Адмін. „Діла" під „Працьовита 36". 1323 1—1

КОЛЬПОРТЕРІВ на поодинокі округи на корисних умовах прийме **Українська** Заг. Енциклопедія, Львів, Чарнецького 26. Референції обовязкові, зголошення тільки письменні. 1320 1—3

ТЕПЕР ПРОДАЄМО залишені по сезоні сукні від зол. 15.—, плащі від зол. 35.—, усі інші товари дуже оказійно. Маґазин **ЯКІВ ПОСАМЕНТ**, Львів, Академічна 2 (Готель Жоржа). 1298 9—8

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

ВЖЕ ВИЙШЛО 2 ЧИСЛО „ВІСТНИКА" з таким змістом: Від Редакції. — Б. І. Антонич: Суворий вірш. — Н. Холодна * * * — О. Ольжич: * * * — Е. Маланюк: Строфи. О. Теліга: Відвічне. Ст. Смаль-Стоцький: Немолів (спомини). — Мерджери-Бави. Безсмертні гріхи (перекл. М. Струтинської). Л. Луців: Чи справжнє мистецтво? — І. Федорович-Малицька: Вистава Х. Т. П. М. у Львові. Л. Мосенда: Ще крик у порожнечу. — Дм. Донцов: Партія чи Орден? — Артур В. Юст: Подорож барона Мінґавзена до країни Совітів. — О. В.: Крах пятилітки. — **Devius:** Галицькі перспективи. — М. Л.: З пресового фільму. — Від і до наших передплатників. — Бібліографія. — Від Адміністрації. — Адреса „Вістника": Львів, вул. Чарнецького 3/6. — Чекове конто 500-371.

L. W. II/1—112/33.

ОПОВІЩЕННЯ.

Маґістрат корол. стол. м. Львова подає до загального відома, що прелімінар буджету м. Львова на рік 1933-34 є виложений до перегляду в бюрі Виділу II/1 Маґістрату (ратуш, II. п. двері ч. 62) через 7 днів, а саме від 1. лютого до 7. лютого 1933 включно, в годинах від 9-ої до 13-ої. Інтересованим платникам комунальних даний прислугує право переглянути в повищім речинці буджетовий прелімінар і вносити закиди та застереження в дальшім 7-дневнім речинці, отже до 14. лютого 1933 включно.

Маґістрат корол. стол. м. Львова.
Львів, дня 27. січня 1933.

Президент міста:
Вацлав Дрояновскі вр.

Вугіль зол. 36'—
за 1 тону (1000 кг.) з доставою перед дім. позакартелева копальня. Бюро копальні: ЛЬВІВ — ЛІНДОГО 2. Тел. 74-66.
1321 (Шукає заступників). 1—10

Ширіть наш часопис!

ЦІННИК ОГОЛОШЕНЬ У ЩОДЕННИКУ „ДІЛО".

Розмір часопису: 3 шпальти текстові і 8 шпальт оголошеневих.

1 мм одношпальтовий або його місце в рубриці оголошень	зол. 0.15
1 „ одношпальтовий надіслане і некрольоги	„ 0.40
1 „ „ в тексті і новинках	„ 0.48
1 „ „ на першій сторінці	„ 0.55

Дрібні оголошення від слова:

матримоніяльні по	зол. 0.15
купно, продаж, винаєм і т. п.	„ 0.10
шукаючі праці	„ 0.08

слова товстим друком подвійно.

Остання сторінка	1/1	зол. 350—
„ „	1/2	200—
„ „	1/4	110—
„ „	1/8	60—

Текстові сторони 50 проц. дорожче.

За редакцію відповідає Олександер Костик Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.